

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de regels voor de erkenning van een partnerorganisatie via een beheersovereenkomst, vermeld in artikel 2, 10°, van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders, en de regels voor de erkenning en subsidiëring van een partnerorganisatie als belangenbehartiger van personen met een chronische aandoening en als expertise- en implementatiecentrum voor gebruikersparticipatie in de zorg
 - Principiële goedkeuring

Samenvatting

Dit voorontwerp van besluit bepaalt de algemene regels voor de erkenning van een partnerorganisatie in de eerstelijnszorg via een beheersovereenkomst. Dit houdt in dat een oproep gelanceerd wordt, dat de ontvankelijke aanvragen beoordeeld en gerangschikt worden, dat de verplicht op te nemen elementen in de oproep en in de beheersovereenkomst bepaald worden, alsook de subsidie en subsidiëeringsvoorwaarden. Vervolgens kan de minister een beheersovereenkomst afsluiten met een partnerorganisatie voor minimaal drie en maximaal vijf jaar. Deze generieke procedure zal van toepassing zijn voor iedere erkenning van een partnerorganisatie in de eerstelijnszorg via een beheersovereenkomst.

Aansluitend worden in een volgend hoofdstuk de regels bepaald tot erkenning en subsidiëring van een partnerorganisatie als belangenbehartiger van personen met een chronische aandoening en als expertise- en implementatiecentrum voor gebruikersparticipatie in de zorg. De erkenning van deze partnerorganisatie heeft als doel het bereiken van een zo goed mogelijke levenskwaliteit van personen met een chronische aandoening en de participatiecultuur van deze personen in organisaties versterken. Dat kan door het ontwikkelen en verspreiden van principes, tools en methodieken en door participatieprocessen te implementeren in de mesostructuren, waaronder zorggraden en netwerken Geestelijke Gezondheid. Er kan slechts één organisatie erkend worden voor de beide componenten; die zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Vlaams Regeerakkoord 2025-2029 – pag. 117 en pag. 130-131

We zetten de burger en zijn zorgnood centraal en brengen de ondersteuningsnood zorgvuldig en gedetailleerd in kaart. We werken barrières en overlap tussen zorgverleners en beleidsniveaus weg en zetten de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk in, zodat iedereen de best en meest toegankelijk mogelijke zorg krijgt.

Een logische en heldere structuur moet geïntegreerde zorg in Vlaanderen verder faciliteren (...) We hervormen het financieringsmodel, waarbij de financiering gekoppeld wordt aan duidelijke doelstellingen en prioriteiten die de overheid oplegt. Overheidsmiddelen dienen immers efficiënt te worden ingezet.

Dit voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft tot doel ad hoc-subsidieregelingen te vervangen. Het regelt de procedure voor de erkenning en subsidiëring van een partnerorganisatie in de eerstelijnszorg via een beheersovereenkomst. Dit houdt in dat een oproep gelanceerd wordt met een kadering van de vraag van de overheid, de beoordelingscriteria, de verplicht op te nemen elementen in de oproep en in de beheersovereenkomst, de maximale subsidie en de voorwaarden voor subsidiëring. De ingediende aanvragen worden vervolgens beoordeeld en gerangschikt met als uiteindelijk doel het sluiten van een beheersovereenkomst met een partnerorganisatie voor minimaal drie en maximaal vijf jaar.

Beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding 2024-2029 – pag. 67

Om de persoon daadwerkelijk aan het stuur te zetten versterken we de stem van de persoon met een zorg- en ondersteuningsnood in de zorgraad. Participatie en co-creatie zijn na deze legislatuur geen holle begrippen binnen de Vlaamse zorggraden. Elke zorgraad zal voldoende expertise en kennis hebben om met deze principes aan de slag te gaan. We gaan hiervoor op zoek naar betrouwbare partners die de zorggraden hierbij kunnen ondersteunen.

In hoofdstuk 3 van dit voorontwerp van besluit wordt een oproep gedaan voor een partnerorganisatie die optreedt als belangenbehartiger van personen met een chronische aandoening en als expertise- en implementatiecentrum voor gebruikersparticipatie in de zorg.

De eerste component omvat de verdediging van de belangen van personen met een chronische aandoening (al of niet aangesloten bij een patiëntenvereniging) met een focus op het bereiken van een zo goed mogelijke levenskwaliteit. Er wordt ook kennis gedeeld met personen met een chronische aandoening.

De tweede component is de opdracht als expertise- en implementatiecentrum rond gebruikersparticipatie in de zorg. De partnerorganisatie heeft hier twee doelen: ten eerste, de participatiecultuur in organisaties versterken door het ontwikkelen en verspreiden van principes, tools en methodieken en participatieprocessen implementeren in de mesostructuren zoals de zorggraden en de netwerken Geestelijke Gezondheid

Ten tweede: de ondersteuning van ervaringsdeskundige patiëntenvertegenwoordigers in de netwerken Geestelijke Gezondheid volwassenen. In de algemene opdrachten van de partnerorganisatie worden dus ook de zorggebruikers met een psychische problematiek meegenomen.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het Besluit van de Vlaamse Regering over de regels voor de erkenning en subsidiëring van een partnerorganisatie als Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn (VIVEL) regelt de erkenning van een

partnerorganisatie zonder beheersovereenkomst. De procedure tot oproep en erkenning van de partnerorganisatie verschilt dus van het voorliggend voorontwerp van besluit.

Dit is het eerste voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de regels voor de erkenning en subsidiëring van een partnerorganisatie via een beheersovereenkomst in uitvoering van artikel 19 van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders.

Volgend op dit generieke gedeelte worden de regels voor de erkenning en subsidiëring van een partnerorganisatie als belangenbehartiger van personen met een chronische aandoening en als expertise- en implementatiecentrum voor gebruikersparticipatie in de zorg geëxpliciteerd.

Het voorontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2025/486 van 25 november 2025.

Het advies RD/2025004423 van de Inspectie van Financiën werd bekomen op 7 november 2025 en het advies RD/2025005203 op 9 december 2025.

Aanpassingen na advies IF van 7 november 2025

Op advies van 7 november 2025 van de Inspectie van Financiën werd het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering aangepast of gemotiveerd waarom dit niet werd gedaan. De numerieke indeling hieronder volgt het advies van de Inspectie van Financiën.

3.1.1. De oproep geeft de vermoedelijke datum waarop de beheersovereenkomst ingaat. Die datum is immers afhankelijk van de duur van de onderhandelingen met de eerste, en indien nodig, met de tweede gerangschikte kandidaat. De datum waarop de beheersovereenkomst eindigt, ligt sowieso vast en wordt vermeld in de oproep.

De beheersovereenkomst kan éénmalig met maximaal één jaar verlengd worden zonder een nieuwe oproep te lanceren.

De duurtijd van de beheersovereenkomst wordt afgestemd op een legislatuur: de beheersovereenkomst wordt afgesloten voor een termijn van vijf jaar. De eerste beheersovereenkomst loopt drie jaar. Ze kan starten op 1 januari 2028 en loopt tot 31 december 2030. Indien gebruik gemaakt wordt van de éénmalige verlenging van één jaar kan de partnerorganisatie voor vier jaar erkend worden.

3.1.2. De oproep wordt voorgelegd aan de Inspectie van Financiën en aan de Vlaamse Regering.

3.1.3. De oproep wordt minstens een jaar voor de vermoedelijke datum waarop de beheersovereenkomst ingaat, of indien van toepassing, een jaar voor het aflopen van de beheersovereenkomst gelanceerd. De oproep wordt gepubliceerd op de website van de administratie en in het Belgisch Staatsblad.

3.1.4. De indexformule is aangepast: 10% werkingskosten worden niet geïndexeerd. De indexbepaling wordt verplaatst van hoofdstuk 2 (Erkenning van partnerorganisaties via een beheersovereenkomst) naar hoofdstuk 3 dat de aanvullende regels bepaalt voor een partnerorganisatie als belangenbehartiger van personen met een chronische aandoening en als expertise- en implementatiecentrum voor gebruikersparticipatie in de zorg. Zodoende is de indexbepaling alleen van toepassing op de specifieke partnerorganisatie in kwestie.

3.1.5. We praten nog steeds veel over de patiënt in plaats van met de patiënt. Een organisatie die de participatiecultuur van de persoon met een zorg- en ondersteuningsnood (PZON) wil versterken in de mesostructuren, moet weten wat er reilt en zeilt bij de PZON. De partnerorganisatie heeft een

uitgebreide kennis nodig van de belangen en ervaringen van patiënten met een chronische aandoening om te kunnen inzetten op het participatievriendelijker maken van mesostructuren, zoals de zorgraden en de netwerken Geestelijke Gezondheid. Een versnippering van middelen en van inzet door diverse partijen zou het speelveld nog complexer maken en zou allerm minst in het voordeel van de PZON zijn. Daarom zijn beide opdrachten en expertisedomeinen aan elkaar gekoppeld. Voor de technische aspecten kan de PO samenwerken met een andere organisatie.

3.1.6. De minister kan de criteria om de ingediende dossiers te beoordelen nader preciseren, kan bijkomende criteria bepalen en kan het gewicht van elk criterium bepalen. De bijkomende criteria worden ook vermeld in de oproep.

3.2.1. De Inspectie van Financiën vraagt om bijkomende subsidies te kaderen en te beperken. “Het subsidiëren van activiteiten die aanleunen bij de activiteiten in het kader van de BHO dient volgens IF vermeden te worden”. We volgen de opmerking van IF indien hiermee subsidies bedoeld worden die toegekend worden door de Vlaamse Gemeenschap. Echter, in het geval van een partnerorganisatie als belangenbehartiger van personen met een chronische aandoening worden met het oog op de belangenbehartiging van personen met een chronische aandoening en de kennisdeling over het leven met een chronische aandoening ook door federale en Brusselse overheden subsidies toegekend. De toekomstige partnerorganisatie uitsluiten van middelen die toegekend worden door andere overheden met het voormelde doel zou de slagkracht van de partnerorganisatie beperken en is niet wenselijk. Ook in andere sectoren kan dit mogelijk van toepassing zijn.

Als de begunstigde subsidies ontvangt van een andere subsidieverstrekker, is het essentieel dat op een transparante wijze inzicht gegeven wordt in de toerekening van kosten aan de verschillende activiteitencentra. Indirecte kosten of kosten die meerdere activiteitencentra betreffen, worden verdeeld op basis van een verdeelsleutel die afgestemd is op het aandeel van de betreffende activiteitencentra in het totale projectbudget. De verdeelsleutel wordt vooraf vastgesteld en gemotiveerd in het meerjarenplan en in de jaarplannen.

3.2.2. De beperking van de reserve tot jaarlijks 20% van de subsidie en gecumuleerd maximaal 50% van de subsidie is opgenomen in artikel 14 van het VOBVR.

De jaarplannen waarin reserves worden aangewend, worden voorgelegd aan de Inspectie van Financiën.

Reserves worden teruggevorderd aan het einde van een beheersovereenkomst, ook indien een nieuwe beheersovereenkomst afgesloten wordt met dezelfde organisatie. Een nieuwe beheersovereenkomst kan moeilijk worden aanzien als een “verderzetting” van de voorheen gesloten beheersovereenkomst, waardoor conform artikel 72, §3, van de BVCO er sprake zal zijn van een “einde” van de gesubsidieerde activiteit en de reserve moet worden teruggevorderd.

Uiteraard is de situatie anders bij een verlenging van de beheersovereenkomst. Bij een verlenging blijft de inhoud van de bestaande beheersovereenkomst behouden en is er dus geen “einde” van de gesubsidieerde activiteit. Bij een verlenging van de beheersovereenkomst kan de reserve wel worden overgedragen.

3.2.4. Er worden vier schijven van 22,5% betaald en een saldo van 10% na goedkeuring van de inhoudelijke en financiële verantwoordingsstukken.

Deze aanpassingen werden ook opgenomen in de toelichting bij de artikelen hieronder.

Aanpassingen na advies IF van 9 december 2025

Op advies RD/2025005203 van de Inspectie van Financiën van 9 december 2025 werd het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering aangepast. De numerieke indeling hieronder volgt het advies van de Inspectie van Financiën.

3.1.2. Er is verduidelijkt dat reserves teruggevorderd worden aan het einde van de looptijd van een beheersovereenkomst. Zie laatste lid van artikel 16:

Als de beheersovereenkomst niet wordt verlengd conform de bepaling vermeld in artikel 9, eerste lid, wordt de gecumuleerde reserve na afloop van de lopende beheersovereenkomst teruggevorderd. Als de beheersovereenkomst wordt verlengd conform de bepaling vermeld in artikel 9, eerste lid, wordt de gecumuleerde reserve na afloop van de verlenging van de lopende beheersovereenkomst teruggevorderd.

3.1.3. Eventuele verlengingen van lopende beheersovereenkomsten, zonder nieuwe oproep, dienen gemotiveerd te worden. Dit element werd toegevoegd aan artikel 9:

Art. 9. Als de administratie de uitvoering van de beheersovereenkomst en het financiële verslag, vermeld in artikel 10, §1, eerste lid, 4°, voor de duur van de beheersovereenkomst als voldoende heeft geëvalueerd, en op voorwaarde dat de vraag voor een eventuele verlenging gemotiveerd wordt, kan de minister, nadat de Vlaamse Regering dat heeft goedgekeurd, beslissen de beheersovereenkomst eenmalig te verlengen voor een periode van ten hoogste één jaar, zonder een nieuwe oproep te lanceren.

Akkoord van de minister bevoegd voor de Begroting

Met toepassing van artikel 31 §2 2° van het BVR VCO is voor dit dossier het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, niet vereist.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het voorgelegde voorontwerp bestaat uit twee delen: een eerste deel dat de procedure beschrijft voor de erkenning van een partnerorganisatie via een beheersovereenkomst en een tweede deel dat de rechten en plichten regelt van een partnerorganisatie die wil erkend en gesubsidieerd worden als belangenbehartiger van personen met een chronische aandoening en als expertise- en implementatiecentrum voor gebruikersparticipatie in de zorg. Het toekennen van subsidies via een beheersovereenkomst vraagt een duidelijke en billijke procedure.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1:

Dit artikel vereist geen aanvullende toelichting.

Artikel 2:

Dit artikel bepaalt dat alle gegevens en documenten elektronisch uitgewisseld worden tussen de kandidaat en de administratie, tenzij ze niet elektronisch beschikbaar zijn.

Artikel 3:

Dit artikel regelt de oproep tot het sluiten van een of meer beheersovereenkomsten.

De minister lanceert, na advies van de Inspectie van Financiën en na goedkeuring door de Vlaamse Regering, de oproep en stelt die dus open naar alle geïnteresseerde partijen die zich geroepen voelen om te kandideren.

Er worden verplichtingen opgelegd ten aanzien van de kandidaat over rechtspersoonlijkheid en de melding indien statuten wijzigen.

De aard van de subsidie en de maximale subsidie wordt toegelicht; als de subsidie variabel is, of een variabel deel bevat dan bevat de oproep ook informatie over de financieringsparameters, de maximale variabele subsidie en de groei van de subsidie die wordt toegestaan.

De oproep vermeldt de opdrachten die minimaal uitgevoerd moeten worden, de minimale kwaliteits- en samenwerkingsvereisten bij de uitvoering van de opdrachten en de doelgroepen aan wie de partnerorganisatie ondersteuning biedt.

De oproep vermeldt de criteria waarop een dossier wordt beoordeeld door de administratie.

De oproep geeft ook de vermoedelijke datum waarop de beheersovereenkomst ingaat. Die datum is immers afhankelijk van de duur van de onderhandelingen met de eerste, en indien nodig, met de tweede gerangschikte kandidaat. De vermoedelijke begindatum kan dus variëren indien procedurele aspecten zorgen voor vertraging. De datum waarop de beheersovereenkomst eindigt, ligt sowieso vast en wordt vermeld in de oproep.

De timing van de oproep (minstens een jaar voor de vermoedelijke datum waarop de beheersovereenkomst ingaat, of indien van toepassing, een jaar voor het aflopen van de beheersovereenkomst) laat de kandidaten toe een goed dossier in te dienen en zich voor te bereiden.

De oproep vermeldt de minimaal te behalen resultaatgebieden (en de minimale evaluatiecriteria), afgestemd op de opdrachten. Van de partnerorganisatie wordt verwacht dat zij, in eigen beheer of in samenwerking met derden,

- informatie, documentatie en advies aanbiedt;
- methodieken ontwikkelt, valideert en verspreidt;
- de implementatie van gebruikersparticipatie in de zorg ondersteunt;
- registratiesystemen uitbouwt of beheert;
- de Vlaamse overheid en haar diensten informeert en adviseert;
- de noden van personen met een chronische aandoening bevraagt, hun belangen behartigt en kennis deelt.

De oproep bevat een aantal praktische aspecten: de wijze waarop de oproep kenbaar wordt gemaakt, onder meer door publicatie in het Belgisch Staatsblad en op de website van de administratie, de wijze waarop een dossier ingediend moet worden en de uiterste datum van indiening.

Artikel 4:

Nadat de oproep om een beheersovereenkomst te sluiten is bekendgemaakt, wordt voorzien in een periode van minstens zestig dagen om een dossier in te dienen.

De ontvankelijkheidsvereisten in de oproep maken het voor de kandidaten duidelijk op welke wijze en wanneer een dossier moet ingediend worden en welke gegevens het dossier moet bevatten om de administratie toe te laten het dossier te beoordelen. De administratie wil een zicht krijgen op de organisatie zelf, op de manier waarop de organisatie de huidige inkomsten inzet en de middelen die het zal ontvangen via de beheersovereenkomst wil inzetten en welk beleidsplan en jaarplan voor het eerste werkingsjaar wordt voorgesteld.

Als een kandidatuur onontvankelijk is, heeft de kandidaat tien werkdagen tijd om aan alle voorwaarden te voldoen. Als de formaliteiten niet of niet tijdig vervuld worden, vervalt het voorstel dat is ingediend.

Artikel 5

De administratie onderzoekt de sterktes en zwakte van de ontvankelijke dossiers op volgende criteria:

- de onderbouwing van de werkwijze om de resultaten binnen de verschillende resultaatgebieden te behalen;
- de netwerking en samenwerking;
- de resultaatgerichtheid van de acties en de meetbaarheid van het behalen van de resultaten binnen de resultaatgebieden door de acties uit te voeren;
- de onderbouwing van de begrotingen en de afweging van de kosten tegenover de baten;

De minister kan de criteria nader preciseren, kan bijkomende criteria bepalen en kan het gewicht van elk criterium bepalen. De bijkomende criteria worden ook vermeld in de oproep.

Artikel 6

Na het collectief overleg dat de administratie organiseert met alle kandidaten die gereageerd hebben op de oproep, delen de kandidaten na drie werkdagen mee of ze een nieuw dossier indienen dat het vorige vervangt. Binnen tien werkdagen dienen ze het nieuwe dossier in. Als er meerdere kandidaten zijn, rangschikt de administratie de kandidaten op basis van de beoordeling van de dossiers.

Artikel 7

De minister kan met een kandidaat-partnerorganisatie of met een partnerorganisatie een of meer beheersovereenkomsten sluiten.

De administratie maakt voor de best gerangschikte kandidaat een voorontwerp van beheersovereenkomst op en een jaarplan voor het eerste werkingsjaar, gebaseerd op het ingediende voorstel. Vervolgens onderhandelt de administratie met de kandidaat over die voorontwerpen. Als de administratie en de kandidaat tot een akkoord komen, wordt het ontwerp van beheersovereenkomst voorgelegd aan de minister. Die vraagt advies aan de Inspectie van Financiën en kan vervolgens de beheersovereenkomst met de kandidaat sluiten. Als dat vereist is volgens de regels van de begrotingscontrole en -opmaak, legt de minister het ontwerp van beheersovereenkomst en het ontwerp van subsidiebesluit ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Regering. De minister en de kandidaat sluiten de beheersovereenkomst.

Als de onderhandelingen niet tot een akkoord leiden, beslist de minister om ofwel af te zien van een beheersovereenkomst en de oproep terug te trekken ofwel de onderhandelingen te starten met de kandidaat die tweede gerangschikt is.

Er kunnen in het kader van het eerstelijnsdecreet met een kandidaat of met een partnerorganisatie meer beheersovereenkomsten gesloten worden. Jaarplannen, begrotingen, inhoudelijke en financiële jaarverslagen kunnen samengevoegd worden op voorwaarde dat iedere beheersovereenkomst afzonderlijk herkenbaar en evalueerbaar blijft.

Artikel 8

Dit artikel regelt de beheersovereenkomst, aanvullend op wat het decreet van 26 april 2019 hierover al bepaalt.

Het artikel omschrijft de gegevens die een beheersovereenkomst minimaal moet bevatten: de gegevens over de subsidie (forfaitair, variabel, financieringsparameters, berekeningswijze), de begin- en einddatum van de beheersovereenkomst, het beleidsplan voor de volledige termijn van de beheersovereenkomst, het jaarplan voor het eerste werkingsjaar van de beheersovereenkomst, de nadere regels voor het opzeggen van de beheersovereenkomst en het investerings- en remuneratiebeleid van de organisatie in het beheer van de middelen die volgens deze beheersovereenkomst worden toegekend.

In een tweede paragraaf regelt dit artikel het jaarplan. Het jaarplan is een concretisering (inclusief een begroting) voor het werkingsjaar in kwestie van de elementen uit het beleidsplan. De administratie kan de structuur van het jaarplan bepalen.

Het sluiten van de beheersovereenkomst houdt automatisch de goedkeuring in van het jaarplan voor het eerste werkingsjaar. De volgende jaarplannen moeten worden goedgekeurd door de administratie. De organisatie dient daarom uiterlijk op 30 september van het werkingsjaar dat voorafgaat aan het werkingsjaar in kwestie een voorstel van jaarplan in bij de administratie.

Het beleidsplan concretiseert en prioriteert de opdrachten die de partnerorganisatie wil uitvoeren gedurende de erkenningsperiode.

Artikel 9

Volgens artikel 19 van het decreet van 26 april 2019 wordt een beheersovereenkomst gesloten voor minimaal drie jaar en maximaal vijf jaar en kan die eenmalig verlengd worden voor ten hoogste de initiële duur van de overeenkomst. Artikel 9, van dit voorontwerp van besluit bepaalt dat de

minister de beheersovereenkomst kan verlengen voor ten hoogste een jaar, zonder een nieuwe oproep te lanceren, op voorwaarde dat de uitvoering van de beheersovereenkomst en de financiële verantwoording positief worden geëvalueerd door de administratie en de noodzaak voor verlenging gemotiveerd wordt.

Dit artikel bepaalt in een tweede lid dat de kandidaat of de partnerorganisatie geen aanspraak kan maken op een vergoeding van de kosten voor activiteiten met het oog op het sluiten of verlengen van een beheersovereenkomst.

Artikel 10

Dit artikel bepaalt de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een subsidie via een beheersovereenkomst.

Van de partnerorganisatie wordt verwacht dat die de bepalingen van de overeenkomst naleeft, een jaarplan indient en het jaarplan uitvoert.

De partnerorganisatie dient een jaarverslag in dat afgestemd is op de structuur van het jaarplan, zodat de administratie de werking kan evalueren. Dit impliceert dat er gegevens worden aangereikt die de administratie kan toetsen aan evaluatiecriteria. Die gegevens worden, indien mogelijk, meetbaar voorgesteld, of – indien opgenomen in het jaarplan – via het registratiesysteem ter beschikking gesteld.

De partnerorganisatie dient een financieel verslag in. Dat verslag bevat de jaarrekening, de resultatenrekening (uitgesplitst per activiteitencentrum), een detail van de 73-rekening, het aantal VTE dat betaald wordt met deze subsidie en een rapportage over de inkomsten en uitgaven met betrekking tot de resultaatgebieden en de opdrachten.

Het jaarverslag en het financieel verslag worden ingediend uiterlijk 30 april van het jaar dat volgt op het werkingsjaar in kwestie.

Artikel 11

Dit artikel bepaalt dat een partnerorganisatie via een beheersovereenkomst kan gesubsidieerd worden door middel van een forfaitaire subsidie, een variabele subsidie, of een combinatie van beide.

Artikel 12

Dit artikel bepaalt dat de secretaris-generaal de subsidie toekent overeenkomstig de bepalingen in de beheersovereenkomst en op voorwaarde dat het jaarplan voor het werkingsjaar in kwestie is goedgekeurd, het Vlaams Parlement de uitgavenbegroting voor het jaar in kwestie heeft goedgekeurd en de begrotingskredieten beschikbaar zijn.

Een partnerorganisatie kan tijdens de looptijd van de beheersovereenkomst andere subsidies ontvangen.

Als de begunstigde subsidies ontvangt van een andere subsidieverstrekker, is het essentieel dat op een transparante wijze inzicht gegeven wordt in de toerekening van kosten aan de verschillende activiteitencentra. Indirecte kosten of kosten die meerdere activiteitencentra betreffen, worden verdeeld op basis van een verdeelsleutel die afgestemd is op het aandeel van de betreffende activiteitencentra in het totale projectbudget. De verdeelsleutel wordt vooraf vastgesteld en gemotiveerd in het meerjarenplan en in de jaarplannen.

Artikel 13

Dit artikel beschrijft dat de subsidie vanaf het tweede werkingsjaar elk werkingsjaar in januari geïndexeerd wordt volgens de bepalingen die op de partnerorganisatie in kwestie van toepassing zijn. Daarnaast vermeldt dit artikel de afronding van de subsidiebedragen en een mogelijke verhoging van de subsidie in uitvoering van Vlaamse Intersectorale Akkoorden.

Artikel 14

Dit artikel bepaalt de modaliteiten voor de betaling, de afrekening en de eventuele terugvordering van de subsidie.

Er worden vier schijven van 22,5% betaald en een saldo van 10%. Als uit de evaluatie blijkt dat de financiële verantwoording of de uitvoering van de activiteiten onvoldoende is, beslist de administratie de ingebrachte kosten of een gedeelte ervan niet te aanvaarden.

Artikel 15

Zoals in artikel 12 bepaald, kan de partnerorganisatie andere subsidies ontvangen. Artikel 15 geeft aan dat inkomsten verkregen buiten de beheersovereenkomst niet in mindering worden gebracht van de subsidie die toegekend wordt in het kader van de beheersovereenkomst, tenzij dubbele financiering wordt aangetoond.

Artikel 16

Dit artikel regelt de reserve die kan opgebouwd worden. De reserve die opgebouwd wordt in een bepaald werkingsjaar mag niet meer bedragen dan 20% van de geïndexeerde subsidie voor het werkingsjaar in kwestie. De gecumuleerde reserve mag op het einde van een bepaald werkingsjaar nooit meer bedragen dan 50% van de geïndexeerde subsidie voor het werkingsjaar in kwestie. De reserve is overdraagbaar naar een volgend werkingsjaar binnen een beheersovereenkomst. Zowel in het geval dat er een nieuwe beheersovereenkomst wordt gesloten, als in het geval dat er geen nieuwe beheersovereenkomst wordt gesloten met de bestaande partnerorganisatie, wordt de gecumuleerde reserve na afloop van de lopende beheersovereenkomst teruggevorderd. Uiteraard is de situatie anders bij een verlenging van de beheersovereenkomst. Bij een verlenging blijft de inhoud van de bestaande beheersovereenkomst behouden en is er dus geen "einde" van de gesubsidieerde activiteit. Bij een verlenging van de beheersovereenkomst kan de reserve wel worden overgedragen.

Jaarplannen waarin reserves aangewend worden, worden voorgelegd aan de Inspectie van Financiën.

Artikel 17

Dit artikel bevat een aantal bepalingen die betrekking hebben op de vergoedbaarheid van de kosten die in uitvoering van de beheersovereenkomst worden gemaakt. Voor een aantal uitgaven dient voorafgaand de toestemming van de administratie gevraagd. Zo wordt vermeden dat bepaalde uitgaven worden geweigerd nadat de kosten al gemaakt zijn.

In de subsidie zijn alle kosten inbegrepen. Dit geldt ook voor kosten die gemaakt zijn door universiteiten. Er kan maximaal 10% van de subsidie besteed worden aan centraal beheer en algemene exploitatie.

Artikel 18

Dit artikel bevat een aantal bepalingen over de communicatie die de partnerorganisatie voert. Over mediacampagnes wil de administratie op voorhand geïnformeerd worden en de steun van de Vlaamse Gemeenschap moet vermeld worden in publicaties, presentaties en andere mededelingen die verband houden met de opdrachten.

De Vlaamse Gemeenschap, of organisaties of personen die zij aanwijst, kunnen gratis gebruik maken van alle gegevens, producten, materialen en documenten die in het kader van de beheersovereenkomst zijn ontwikkeld en waarvan de begunstigde of zijn onderaannemer, de rechten bezit.

De administratie kan twee vertegenwoordigers kosteloos laten deelnemen aan vormings- en studiedagen die de partnerorganisatie organiseert.

Artikel 19

Dit artikel geeft aan dat de administratie belast wordt met het toezicht op de partnerorganisaties waarmee een beheersovereenkomst is afgesloten.

Artikel 20

Dit artikel bepaalt dat de voortgang van de realisatie van de activiteiten onder meer gecontroleerd en aangestuurd wordt tijdens één of meerdere overleggen, als de administratie dat nodig acht.

Artikel 21

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 22

Dit artikel beschrijft een aantal minimale opdrachten die de partnerorganisatie uitvoert als belangenbehartiger voor personen met een chronische aandoening.

Van de partnerorganisatie wordt verwacht dat zij de knelpunten van personen met een chronische aandoening in kaart brengt en daar oplossingsgericht mee aan de slag gaat. Dat impliceert haalbare doelstellingen formuleren, hefboomen zoeken en de agenda's van relevante politieke en beleidsorganisaties beïnvloeden met het oog op de best mogelijke levenskwaliteit voor personen met een chronische aandoening.

De partnerorganisatie opteert voor interventies die het meest impact genereren, bv. door de stem van de chronische patiënt te laten horen in relevante adviesorganen en op diverse andere fora. De partnerorganisatie wordt dan als het ware het gezicht en de spreekbuis van de chronische patiënt. Andere mogelijkheden zijn een mediacampagne lanceren, de pers aanspreken, enz.

De partnerorganisatie ondersteunt patiëntenvertegenwoordigers en kan, op vraag en mits de nodige capaciteit aanwezig is, ook individuele personen met een chronische aandoening ondersteunen bij de aanpak van hun problemen en knelpunten.

Dit alles veronderstelt dat de partnerorganisatie sterke inhoudelijke dossiers maakt en gedragen standpunten verdedigt waarin de ervaringskennis van diverse actoren wordt gebundeld.

Vanzelfsprekend worden ontwikkelingen in het beleid en in de zorg goed opgevolgd en wordt regelmatig afgestemd met beleidsmakers en relevante stakeholders.

Kennisdeling met personen met een chronische aandoening is in deze context ook een belangrijke opdracht. De partnerorganisatie zal onder meer via een website of nieuwsbrieven informatie delen over het leven met een chronische aandoening, relevante beleidsbeslissingen verspreiden en toelichten en de impact hiervan op de levenskwaliteit situeren.

Er wordt verwacht van de partnerorganisatie dat die een bevraging doet van de noden bij personen met een chronische aandoening. De resultaten hiervan vormen de basis voor het opstellen van doelen en acties.

Artikel 23

Dit artikel beschrijft de opdrachten die de partnerorganisatie uitvoert als expertise- en implementatiecentrum voor gebruikersparticipatie in de zorg. Voor deze opdracht kan de partnerorganisatie samenwerken met derden.

De participatie van personen met een zorg- en ondersteuningsnood (PZON) is de achilleshiel in de werking van de zorgraden. Ondanks de inspanningen die geleverd worden om PZON of vertegenwoordigers van patiëntenverenigingen of mantelzorgorganisaties aan boord te halen, leidt deze vertegenwoordiging weinig tot acties waarbij de personen met een zorg- en ondersteuningsnood centraal staan en waar deze acties voorafgaand zijn voorgelegd aan de doelgroepen die hierdoor geïmpacteerd worden.

Ook binnen de netwerken geestelijke gezondheid is het belangrijk dat de zorggebruiker, de patiënt een stem heeft in de beleidsorganen. Opdat patiënten die rol in de netwerken geestelijke gezondheid kunnen opnemen, is het belangrijk hen daarin te begeleiden en te ondersteunen. Enkel zo is in elk netwerk geestelijke gezondheid duurzame patiëntenvertegenwoordiging mogelijk.

We praten dus nog steeds veel over de patiënt in plaats van met de patiënt. Een organisatie die de participatiecultuur van de persoon met een zorg- en ondersteuningsnood (PZON) wil versterken in de mesostructuren, moet weten wat er reilt en zeilt bij de PZON. De partnerorganisatie heeft een uitgebreide kennis nodig van de belangen en ervaringen van chronische patiënten om te kunnen inzetten op het participatievriendelijker maken van mesostructuren, zoals de zorgraden en de netwerken Geestelijke Gezondheid. Een versnippering van middelen en van inzet door diverse partijen zou het speelveld nog complexer maken en zou allerm minst in het voordeel van de PZON zijn. Daarom zijn beide opdrachten en expertisedomeinen aan elkaar gekoppeld. Voor de technische aspecten kan de PO samenwerken met een andere organisatie.

Volgende acties kunnen daartoe bijdragen:

- het implementeren van een algemeen kader voor kwalitatieve patiëntenparticipatie: er zijn meerdere onderzoeken en studies over patiëntenparticipatie gevoerd, maar de implementatie hapert. De partnerorganisatie zal een algemeen kader ontwikkelen dat patiëntenparticipatie in de praktijk mogelijk maakt en stimuleert;
- vorming en coaching zijn cruciale factoren: door het aanbieden van opleiding en coaching en het aanreiken van tools en methodieken kunnen de mesostructuren, in de eerste plaats zorgraden en netwerken geestelijke gezondheid volwassenen aan de slag. Daarbij ligt de focus op de sterke ondersteuning door de partnerorganisatie bij het in de praktijk brengen van deze implementatie. De partnerorganisatie werkt een sterk individueel aanbod uit naar de mesostructuren, zoals zorgraden en netwerken geestelijke gezondheid.
- de opdracht is veelomvattend en niet eenvoudig te realiseren; daarom gaat de partnerorganisatie op zoek naar relevante actoren waarmee het een samenwerking kan opzetten
- het praten met de PZON zal nieuwe inzichten en kennis opleveren; het is belangrijk om deze collectieve ervaringskennis te stimuleren en te borgen
- specifiek in de sector van de geestelijke gezondheid zal de partnerorganisatie patiëntenvertegenwoordigers ondersteunen.

Bovenstaande veronderstelt dat principes, tools en methodieken voor participatie van personen met een chronische aandoening ontwikkeld zijn en dat ze vervolgens ook verspreid worden naar organisaties die actief zijn in het werkveld in het algemeen.

Artikel 24

Dit artikel bepaalt de specifieke erkenningsvoorwaarden.

Van de partnerorganisatie wordt verwacht dat die expertise heeft in het overleggen met PZON en patiëntenverenigingen, in het formuleren van gedragen standpunten en in het oplossingsgericht vertalen van deze standpunten (meestal knelpunten) naar het beleid.

De partnerorganisatie, of de organisatie waarmee ze samenwerkt, heeft ook ervaring in het ontwikkelen, aanbieden en verspreiden van principes, tools en methodieken voor participatie van personen met een chronische aandoening. Specifiek in de sector van de geestelijke gezondheidszorg is er ook ervaring met de ondersteuning van patiëntenvertegenwoordigers.

De werking van een partnerorganisatie omvat, in het kader van deze beheersovereenkomst, het hele Vlaamse Gewest en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Artikel 25

Om erkend te blijven, voldoet de aanvrager aan de voorwaarden om erkend te worden (artikel 24) en voert hij de opdrachten, vermeld in artikel 22 en 23 uit.

De partnerorganisatie legt op uiterlijk 30 september van het werkingsjaar dat voorafgaat aan het werkingsjaar in kwestie een jaarplan voor het volgende werkingsjaar ter goedkeuring voor aan de administratie en de partnerorganisatie dient uiterlijk op 30 april van het jaar dat volgt op het werkingsjaar in kwestie een inhoudelijk en financieel verslag in bij de administratie.

Artikel 26

Dit artikel bepaalt de indexatie van de subsidie.

Er wordt aangenomen dat de partnerorganisatie 90% van de middelen besteedt aan personeelskosten. De indexformule voorziet aldus dat 90% van het subsidiebedrag wordt geïndexeerd volgens de gezondheidsindex. De subsidie wordt een eerste keer geïndexeerd in het tweede werkingsjaar van de beheersovereenkomst.

Om het correcte bedrag te berekenen voor het werkingsjaar in kwestie, wordt een niet-geïndexeerde werkingskost van 10% van het referentiebedrag van het vorige werkingsjaar opgeteld met een geïndexeerde personeelskost. De personeelskost wordt geïndexeerd door 90% van het referentiebedrag van het vorige werkingsjaar te vermenigvuldigen met de gezondheidsindex van december van het voorgaande jaar, gedeeld door de gezondheidsindex van december van twee jaar daarvoor.

Artikel 27

De partnerorganisatie wordt steeds erkend, startend één jaar na de verwachte aanvang van de legislatuur van de Vlaamse overheid, tot en met het eerste jaar van de verwachte aanvang van de volgende legislatuur. Zo heeft de volgende beleidsploeg de ruimte om eigen prioriteiten te bepalen in het kader van een volgende erkenning.

In afwijking van deze bepaling wordt de partnerorganisatie éénmalig erkend voor de periode van 01/01/2028 t.e.m. 31/12/2030.

Indien een éénmalige verlenging van één jaar (cfr artikel 9, eerste lid) van de beheersovereenkomst werd gegeven, wordt de volgende BHO voor slechts vier jaar toegekend.

Artikel 28

Dit artikel vereist geen aanvullende toelichting.

Artikel 29

Dit artikel vereist geen aanvullende toelichting.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen budgettaire impact.

B. ESR-TOETS

Er is geen ESR-impact op de begroting.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op lokale noch op provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring van het voorontwerp van besluit, wordt hierover het advies van de Vlaamse Raad Welzijn, Volksgezondheid en Gezin ingewonnen.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de regels tot het erkennen van een partnerorganisatie als vermeld in artikel 2, 10°, van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders via een beheersovereenkomst en over de regels tot erkenning en subsidiëring van een partnerorganisatie als belangenbehartiger van personen met een chronische aandoening en als expertise- en implementatiecentrum voor gebruikersparticipatie in de zorg;

2° de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen:

2.1. te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen;

2.2 te machtigen te beoordelen of het voormelde advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst;

2.3. te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen oordeelt dat het voormelde advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ